

Læserbreve, højst 100 ord, **debatindlæg**, højst 400 ord, og **Kroniker**, ca. 2.100 ord, indsendes via vores hjemmeside: **politiken.dk/debatindlaeg**
Indlæg til nettet skal også sendes via denne adresse.

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster og til også at bringe teksterne på politiken.dk/debat. Vi bringer kun tekster alene sendt til Politiken. Opstår der problemer, kan du ringe til os på 33 47 23 31 eller 70 15 01 01.

POLITIKEN
MODTOG I GÅR

43 læserbreve
og debatindlæg

3 læserbreve og debatindlæg
handlede om xxxxxxxxxxxxxxxx

VIGGO HØRUP
(1841-1902)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884

EDVARD
BRANDES
(1847-1931)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884

Redaktionschef:
Mads Zacho
Teglskov (orlov)

Debatredaktør
Kenneth Lund
(fungerende
redaktionschef),
Tarek Omar,
Milla Mølgaard og
Dorthe Lønstrup

Jourhavende
Milla Mølgaard

Analyseredaktør
Kenneth Lund

Lederkollegiet
Marcus Rubin

Kronikredaktør
Marcus Rubin

Debat
Rådhuspladsen 37,
1785
København V
Telefon, Debat
33 47 23 31
Telefon, Kronik
33 47 24 03
Fax
33 15 41 17

Egooseksualitet er ok, så længe I taler om det

Det er helt fint at onanere og objektiviserer andre eller sig selv, når man er i et parforhold, hvis man er enige om det, og begge har det godt med det. Men mine oplevelse er, at der ikke altid er enighed. Først og fremmest fordi, det er noget, vi ikke taler om.

PARFORHOLD

HEIDI STRUVE, SEXOLOG

Kender du det, at ligge tilbage kigge op i loftet og tænke 'var det det?' for derefter at gå på badeværelset og få lidt hjælp af bruseren?»

Sådan spurgte en klient mig, da hun skulle forklare sin situation. En anden, en kvinde med ned-sat sexlyst, fortalte:

»Jeg låder som om jeg sover, når han onanerer ved siden af mig i sengen. Egentlig er jeg glad for, at han ordner det selv, jeg er alt for træt efter job, børn, tøjvask, mad og bad, men det føles alligevel forkert, og det gør mig ked af det. Hvad med mig - og os?»

De to eksempler beskriver noget, vi sjældent taler om. For selv om solosex og onani er helt naturligt, og det er godt at kende sig selv, er det som om, det er ved at gå af mode også at kende sin partner. Jeg har som terapeut interesseret mig for emnet i nogle år, og har fundet en definition, jeg mener, beskriver det godt: Egooseksuel. Det er et ord, man ikke kan slå op, men min definition er følgende:

At man hovedsageligt foretrækker, eller af omstændigheder kun har mulighed for at have sex med sig selv frem for med andre, uanset om man lever i eller uden for forhold. At man har sex med andre, men bruger dem som objekt for at nyde sig selv og opnå selvtilfredsstillelse, uden at være interesseret i partneren. Man kan have egooseksuel adfærd i perio-

der af livet eller man kan være egooseksuel som en seksuel præference/orientering hele livet.

DER ER ingen tvivl om, at det er meget lettere at have sex med sig selv end med en partner. For har man sex med en partner, er det måske ikke så let at opnå tilfredsstillelse. Det kræver kommunikation,

nysgerrighed og kompromisser. Det er ikke altid, man har lyst på samme tid, eller man er enige om, at det skal være i soveværelset eller på køkkengulvet, blidt eller hårdt, en quicky eller flere timers intim sex. Det er lidt ligesom at bo alene eller sammen. Bor man sammen, kræver det også kommunikation, nysgerrighed og kompromisser. Man kan ikke altid væ-

Tegning: Claus
Nørregaard (arkiv)

re enige om, hvor skabet skal stå, eller om hvordan eller hvornår, der skal gøres rent eller flades ud på sofaen. Som par vælger vi i stigende grad at bo hver for sig. Vi er kæresten på deltid, fordi det er lettere og mere praktisk. Vi behøver ikke at kommunikere, være nysgerrige, tage hensyn og gå på kompromis. Er den tendens flyttet med ind i vores sexliv, og i parforholdet?

DER KAN være mange gode årsager til, at det er lettere at have solosex og onanere, eller til at man ikke kerer sig om, hvorvidt partneren nyder den sex og intimitet, man dyrker sammen. Nogle af de gængse årsager, jeg er stødt på, er utilfredshed med partneren, manglende tid eller overskud, stress, det at blive forældre osv. Vi kender det alle sammen; sex og intimitet skal ofte foregå, når man har brugt al energien på arbejde, børn og huslige pligter. Så er det meget lettere at tage trykket selv eller blive hurtigt færdig. Men det er ærgerligt, for det er min erfaring, at hvis egooseksuel er en del af et forhold, uden at blive italesat, vil følelsen af tilhørsforhold og den særlige intimitet, man gerne skulle have sammen som par, forsvinde. Følelserne og tilknytningen svækkes. Parret ophører med at være elskende. Man hører det ofte: »Vi voksede fra hinanden«. Den sætning kan sagtens dække over, at der i forholdet har været egooseksuel adfærd.

JEG HAR lavet en lille undersøgelse blandt 75 respondenter mellem 20 og 70 år, hvor jeg har spurgt dem, om de kan genkende fænomenet egooseksuel fra deres parforhold gennem livet.

Svarene peger på nogle mønstre. Både mænd og kvinder identificerer sig med at have følt sig objektiviseret eller selv at have objektiviseret partneren.

En sagde: »Åh det har jeg ikke et sprog for«. Men da han hørte definitionen på

egooseksuel, sagde han med det samme, at han og hans eks kæreste har været egoeksuelle sammen. Når de havde sex, gjorde de det hver især for at tilfredsstille sig selv, ikke for at være intime sammen. Han sagde, at det var let at være egoeksu-

suel og tilfredsstille eget behov. Efter interviewet sagde han: »Det var meget udramatisk og ukompliceret at tale om noget meget følsomt«.

DER ER ikke noget galt i at være egoeksu-

el. Det er helt ok, at man har solosex og onanerer, objektiviserer andre eller sig selv, når man er i parforhold - hvis man altså er enige om det, og begge har det godt med det. Men mine oplevelse er, at der ikke altid er enighed. Først og frem-

mest fordi, det ikke bliver italesat. I dag kan vi dyrke sex uden at få børn og få børn uden at dyrke sex. Seksuel intimitet er et socialt behov, der giver os en

fuldelse af at høre til, være accepterede og elskede. Ylva Fränzen beskriver i bogen 'Kvindens nydelse' tre forskellige berøringer, som alle bør være en del af et parforhold; kærlige hverdagsberøringer, sensuelle berøringer og erotiske berøringer. Alle spiller de en

stor rolle i parforholdet. Kærlige hverdagsberøringer giver trøst og skaber tryghed. Forsvinder de, vil omsorg og omhed ikke længere være til stede. De to øvrige former for berøring kan fortsat godt være i forholdet, men med tiden vil der være en stor risiko for, at man vil føle sig uelsket og reduceret til et sexobjekt.

Men som mange af mine klienter og respondenter i undersøgelsen er enige om, så er det er meget lettere at tale om noget, når det får et sprog. Og det understreger vigtigheden af, at vi taler om egooseksuel i parforholdet. Og at vi ved, hvad vi skal kalde det.

SEKSUEL HELSE ER en menneskeret, men den skabes først i det øjeblik, vi tør anerkende det seksuelle mellem os, også egoeksualiteten. At give det en forståelsesramme, så vi kan leve og være med i det åbne uden at føle skyld eller skam.

At vi tør være i bevægelse med det, der betyder noget for os selv og vores relation er alfa og omega for, om vores parforhold består.

Man skulle ikke vride sin hjerne for at finde ud af, hvordan kammerherreinde Tesdorpf gerne ville have tingene

med ordsiftet. Til begges ros skal siges, at de morede sig kongeligt og fortalte historien vidt og bredt som tegn på de nye toner i folketuen.

I øvrigt tror jeg aldrig, nogen - hverken i mit hjem eller på mine skoler - har så meget som overvejet at tiltale folk i 3. person. Der havde mit miljø nok flyttet sig mere med tiden, end kammerherrens havde. Derfor var det heller aldrig noget, der var blevet drøftet, og følgelig var det heller ikke noget, jeg havde lært. Men på det tidspunkt var jeg meget optaget af Georg Brandes og læste ham og Strindberg på skift. Jeg kan huske, at Strindbergs 'Okkult dagbog' optog mig meget.

Unge mennesker kan være så højtravende.

Den øvrige stab i det store hus var 'Jomfruen', Inga, og stuepigen, Hanne. Hanne var lokal fra Stevn, men Inga kom fra

KRONIKEN
11. maj 2018

Upstairs/downstairs på Stevn

LONE KÜHLMANN

Som ung var kronikøren au pair på det berømte danske slot Gjorslev. Det blev en indføring i en anden verden - og en oplæring i husholdningens ædle kunst.

PÅ EN MÅDE tror jeg, at det var de meget ordnede forhold, som tiltalte mig mest. Jeg har altid godt kunnet lide rene linjer, og det var der så udpræget på Gjorslev. Man skulle ikke vride sin hjerne for at finde ud af, hvordan kammerherreinde Tesdorpf gerne ville have tingene. Det skulle hun nok selv gøre helt klart.

Jeg ankom i august 1962 og blev, til jeg tog til New York i juni 1963. Det var meningen, at jeg skulle få et begreb om husholdning, før jeg selv blev kastet ud i det som *au pair*.

Det er den tid, jeg kan takke for, at jeg altid siden i mit liv har haft rimelig orden i min husførelse. Jeg lærte simpelthen, hvordan man disponerer rengøring, vask, strykning og alt det andet, der hører med. Det er dødkedeligt arbejde, netop derfor betaler det sig at være effektiv. Ganske vist har jeg aldrig hersket over husholdninger af Gjorslevs omfang, men størrelsen er i grunden ligegyldig. Hjem skal passes. Ellers bliver de u-hyggefulde at opholde sig i.

Uanset størrelse.

De unge piger, der gennem årene har hjulpet vores familie, har også haft glæde af de ting, jeg lærte på Gjorslev. Der skal være en plan, og man skal vide, hvor man har hinanden.

Vi var et helt nyt personale, der begyndte samtidig. Måske derfor, og vist også fordi jeg var fra byen, blev det ved den anledning indført, at personalet blev til-

HERSKABELIGT. Gjorslev Slot er Danmark ældste bolig og et sted, kongefamilien har haft sin gang. Det oplevede dagens kronikør, da hun var au pair der i sin ungdom og blev oplært af kammerherreinden. Foto: Jesper Jørgensen

talte De. Dog med fornavn. Der må også være måde med galskaben.

Tidligere havde man sagt du til personalet, som så til gengæld tiltalte herskabet i 3. person.

Det medførte i øvrigt det første lille sammenstød mellem kammerherreinden og mig. Der havde været selskab, og jeg havde hjulpet med til at servere. En udmærket ting at kunne, som jeg desværre aldrig siden har haft glæde af. Jeg

var selv glimrende tilfreds med min indsats - jeg havde hverken spildt suppe eller sauce på gæsterne - da jeg dagen efter gik og gjorde rent i et af gæsteværelserne. Kammerherreinden kom ind og gik sin vane tro lige til sagen:

»Lone, har De ikke lært, hjemme eller i skolen, at de skal tiltale folk i 3. person«. Det hedder 'Vil højesteretssagfører have mere suppe, eller vil direktøren have mere steg?«.

Det lå ligesom i luften, at der ikke ville blive anledning til at spørge, om damefrøen ville have mere af nogen af delene. »Nej«, sagde jeg med det samme. »Jeg har altid både hjemme og i skolen lært Georg Brandes ord: Mellem dannede mennesker siger man De til hinanden«.

KAMMERHERREINDEN slog sig på munden, men hun hørte absolut ikke til de knækkede, så hun samlede sig hurtigt: